

Розпочалося навчання першокурсників

У понеділок, 21 вересня – початок навчального року для студентів першого курсу бакалаврату КПІ ім. Ігоря Сікорського. Через пандемію коронавірусу та карантинні обмеження для більшості з них навчання розпочалося у дистанційному режимі. До аудиторій прийшли лише ті, які вступили до Інституту телекомунікаційних систем, новоствореного Інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона та трьох факультетів: фізико-математичного, радіотехнічного і факультету електроенерготехніки та автоматики.

У понеділок першокурсники знайомилися з викладачами, отримували студентські квитки, платіжні картки, а іногородні – ордери на поселення в гуртожитки. Заняття в аудиторіях та лабораторіях у них проходять лише на цьому тижні. Далі вони навчатимуться

дистанційно, а до аудиторій прийдуть студенти інших факультетів.

До скасування карантинних обмежень студенти першого курсу навчатимуться у змішаному режимі: частина занять проходитиме дистанційно, частина – практичні та лабораторні заняття – в аудиторіях та лабораторіях університету. Як саме – визначено у низці наказів ректора щодо організації освітнього процесу в умовах карантину.

Адміністрації університету і підрозділів провели велику підготовчу роботу до початку навчання першокурсників, щоб уберегти їх від небезпечної хвороби. Необхідні заходи розроблялися і обговорювалися на засіданнях ректорату і профкому, численних нарадах. Слід сказати, що безпека студентів залежить не лише від розроблених керівництвом заходів, а й значною мірою від їхньої

свідомості і поведінки. У позанавчальний час викладачі і куратори не зможуть контролювати дотримання студентами протиепідемічних заходів. Тому ще раз слід наголосити, що коронавірус – не жарти і попросити студентів поводитися належним чином, щоб не наражати на небезпеку себе та своїх близьких.

Цього року на бакалавраті нашого університету розпочала навчання рекордна кількість студентів – понад 6000. Такої кількості першокурсників у нас ще не було. Тепер, враховуючи досвід попередніх років, слід добре попрацювати, щоб якомога більша кількість із них успішно завершили навчання і щоб за чотири роки у нас стала рекордною і кількість випускників бакалаврату.

Инф. "КПІ"

Студенти I курсу ФМФ знайомляться з викладачами кафедри загальної фізики та фізики твердого тіла

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Узбекистан в Україні

Проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко та помічник ректора Богдан Дуда 10 вересня відвідали Посольство Узбекистану і зустрілися з новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Узбекистан в Україні Алішером Курмановим. Учасники зустрічі обговорили питання розвитку співпраці Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" з дипломатичним представництвом Узбекистану в сфері науки та освіти, зокрема й можливості збільшення кількості громадян цієї країни, які приїждять на навчання в університет.

Можливими механізмами збільшення контингенту узбецької молоді на навчання в КПІ було визнано такі:

– традиційний міжнародний маркетинг і набір на контрактних засадах;

– розгортання співпраці зі Стипендіальним фондом підтримки талановитої молоді Узбекистану для навчання за кордоном;

– створення філії КПІ ім. Ігоря Сікорського в Республіці Узбекистан.

Подальшим визначенням конкретних механізмів вирішення цього питання у взаємодії з нашим університетом займатиметься Перший секретар-консул Посольства Республіки Узбекистан в Україні Баходір Ібрагімов.

За інф. ДМС

Зліва направо: Б.Дуда, С.Сидоренко, А.Курманов і Б.Ібрагімов

ЗНАЙ НАШИХ

Більше половини проєктів, поданих науковцями КПІ на конкурси НФДУ, рекомендовані до фінансування

Національний фонд досліджень України (НФДУ) створено у 2018 році згідно з постановою Кабінету Міністрів України. Одним із його важливих завдань є грантова підтримка досліджень і розробок українських учених незалежно від їх відомчого підпорядкування. Гранти можуть бути індивідуальними, колективними чи інституційними. Всі вони надаються на конкурсній основі, а проєкти обов'язково проходять незалежну експертизу, зокрема й із залученням іноземних експертів.

У травні 2020 року НФДУ оголосив конкурси наукових і науково-технічних проєктів "Наука для безпеки людини та суспільства" та "Підтримка досліджень провідних та молодих учених". Мета першого конкурсу – підтримка найкращих наукових проєктів із вирішення актуальних проблем безпеки людини та суспільства в Україні. У другому конкурсі підтримку отримуватимуть колективи, що складаються з провідних і молодих українських учених, які працюють на світовому рівні.

Науковці КПІ ім. Ігоря Сікорського взяли участь в обох конкурсах. За інформацією проректора з наукової роботи Віталія Пасічника, нещодавно Національний фонд досліджень України оприлюднив рейтингові списки проєктів, що по-

давались на конкурси НФДУ. По конкурсу "Наука для безпеки людини та суспільства" з 11 поданих проєктів КПІ ім. Ігоря Сікорського до фінансування рекомендовано 5. По другому конкурсу "Підтримка досліджень провідних та молодих учених" із 7 поданих науковцями нашого університету проєктів до фінансування рекомендовано також 5.

На першому конкурсі гранти виграли такі проєкти: "Розроблення концепції підготовки фахівців та підвищення кваліфікації з біобезпеки та біозахисту" (І.Ю. Худецький, ФБМІ); "Інтелектуальні моделі та методи визначення індикаторів деградації земель на основі супутникових даних" (А.Ю. Шелестов, ФТІ); "Платформа штучного інтелекту для дистанційного автоматизованого виявлення та діагностики захворювань людини" (С.Г. Стіренко, ФІОТ); "Наукові засади системного моніторингу національних та глобальних викликів і загроз за умов циклічного виникнення пандемій, методи й технології подолання їх наслідків" (М.З. Згуровський, СЦД, ХТФ, ІХФ, ММІ, ПСА); "Інструментарій планування підземної інфраструктури великих міст для забезпечення мінімізації екологічних і техногенних ризиків урбаністично-

го простору на основі системної методології" (Н.Д. Панкратова, ПСА).

Переможці другого конкурсу, які здобули фінансову підтримку, такі: "Розробка нового класу металокерамічних композитів із порошків надтвердої армованої кераміки для екстремальних умов експлуатації" (П.І. Лобода, ІМЗ); "Синтез низьковартісних керамічних мембран контрольного дизайну для мобільних MF/UF/NF систем" (Т.А. Донцова, ХТФ); "Розвиток теплофізичних та конструктивно-технологічних основ підвищення ефективності охолодження приймально-передавальних модулів радіолокаційних станцій" (Ю.Є. Ніколаєнко, ТЕФ); "Геопросторові моделі та інформаційні технології супутникового моніторингу проблем розумного міста" (А.Ю. Шелестов, ФТІ); "Нові високопластичні надміцні сталі Fe-Mn-Al-C: вплив технологічних параметрів на формування їх структури та фізико-хімічні властивості" (В.Ж. Шемет, ІМЗ).

За словами Віталія Пасічника, загальні обсяги фінансування проєктів ще уточнюються, проте вони цілком співставні з обсягами бюджетного наукового фінансування МОН України.

Підготував В. Школьній

ОГОЛОШЕННЯ

Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних сил України запрошує Вас до участі у Всеармійському конкурсі "Кращий винахід року 2020"

Участь у конкурсі можлива як для військових, так і для цивільних структурних підрозділів.

Прийом конкурсних матеріалів здійснюється до 2 листопада 2020 року.

На конкурс подаються винаходи (корисні моделі), запатентовані в Україні, або стосовно яких прийнято позитивне рішення про видачу патенту України.

Конкурс проводиться за номінаціями:

- авіаційна техніка та озброєння;
- бойові кораблі та озброєння;
- бронетанкова техніка та озброєння;
- автомобільна техніка;
- ракети та артилерійські системи;
- інженерна техніка та боєприпаси;
- техніка зв'язку;
- техніка військ протиповітряної оборони;

- медицина;
- стрілецьке озброєння та боєприпаси;
- утилізація надлишкових озброєнь, військової техніки, боєприпасів та ракет;
- матеріально-технічне забезпечення.

Детальніше про конкурс та умови участі в ньому див. на сайті: <https://science.kpi.ua/news/vsearmijskij-konkurs-krashhij-vinahid-roku-2020/>

АКТУАЛЬНО

Створюється науково-інноваційна платформа "ТехноХАБ КПІ"

Згідно з наказом ректора №7/162 від 9.09.2020 р. в нашому університеті має запрацювати науково-інноваційна платформа "ТехноХАБ КПІ". Метою її створення є підвищення ефективності взаємодії департаменту інновацій і трансферу технологій, науково-дослідної частини, Наукового парку "Київська політехніка", Старт-школи "Sikorsky Challenge", Інноваційного холдингу "Sikorsky Challenge" у провадженні наукових розробок, реалізації інноваційних проектів та стартапів, забезпечення їх розповсюдження на вітчизняному та закордонних ринках. Для розміщення "ТехноХАБ КПІ" виділяється приміщення по вулиці Польовій загальною площею близько 1500 кв. м.

Науковим керівником технохабу призначено проректора з наукової роботи **Віталія Пасічника**. З ним розмовляє кореспондент "КП".

– **Поясніть, що таке технохаб і як він має працювати.**

– Основними завданнями "ТехноХАБ КПІ" є реалізація інноваційних науково-дослідних проектів, участь у виконанні яких братимуть як представники нашого університету (викладачі, наукові працівники, студенти, аспіранти), так і співробітники різноманітних організацій-партнерів.

Слово "хаб" означає місце з'єднання. "ТехноХАБ КПІ" – це організаційна структура, яка об'єднує багато різних учасників з метою створення інноваційних продуктів. "ТехноХАБ КПІ" – це місце, де поєднуються фінанси, інфраструктура, передові технології, інноваційне навчання, кадри. Відповідно, кожний з учасників робить певний внесок у забезпе-

чення діяльності технохабу і щось отримує взамін. У результаті досягається синергетичний ефект і прискорюється виконання та виведення на ринок перспективних розробок.

Яким чином відбувається взаємодія учасників, можна побачити на діаграмі.

Передусім слід сказати про кадрове забезпечення, бо виконання інноваційних проектів можливе лише тоді, коли є певна кількість відповідних фахівців належної кваліфікації.

Кадрове забезпечення "ТехноХАБ КПІ" – це науковці, викладачі, аспіранти, докторанти та студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також учні-члени Малої академії наук. Вони можуть висувати ідеї та реалізовувати їх, використовуючи для цього інфраструктуру і передові технології, які є у "ТехноХАБ КПІ", і, водночас, тут навчатися. Перевагою нашої платформи є те, що наш університет є її джерелом кадрів. Щороку до нас приходять нові студенти (з яких частина – колишні школярі-члени МАН). Студенти з часом стають фахівцями, науковцями, керівниками розробок. Таким чином, КПІ має змогу повністю забезпечувати "ТехноХАБ КПІ" кадрами, які можуть реалізовувати найрізноманітніші інноваційні розробки.

Далі на діаграмі показано, що на основі ідей, які висувають дослідники і розробники, на базі Наукового парку "Київська політехніка" виконуються R&D (або, по-старому, НДДКР – науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи). Результати цих розробок через Інноваційний холдинг "Sikorsky Challenge" виводяться на ринок або

Структура "ТехноХАБ КПІ"

передаються для подальшої роботи у новостворені стартапи, стартап-компанії та інноваційно-виробничі компанії. Останні отримують від "ТехноХАБ КПІ" кадри, здійснюють інноваційне навчання, фінансування, вносять передові технології, роблять внесок в інфраструктуру. Фінансування і розвиток інфраструктури здійснюють також меценати і спонсори "ТехноХАБ КПІ". Результати інноваційної діяльності учасників виводяться на ринок.

Хочу привернути увагу до таких учасників, як інноваційно-виробничі компанії. Це компанії, які володіють сучасними передовими технологіями. Наприклад, такими, як технології 3D-друку, високоточної механічної обробки, лазерні технології, роботи з композитами та інші. Вони можуть розміщувати своє обладнання у приміщеннях "ТехноХАБ КПІ", мати кадрову підтримку.

До "ТехноХАБ КПІ" також входять Центр аерокосмічної інженерії Інституту аерокосмічних технологій (у його складі є гуртки – авіаційний, дрон-рейсінгу, ракетобудування) і Центр перспектив-

ного транспорту і робототехніки Механіко-машинобудівного інституту (з гуртками "Формула Студент КПІ", мобільної робототехніки, "Електромобило").

– **Як здійснюватиметься управління "ТехноХАБ КПІ"?**

– Стратегічні рішення з управління "ТехноХАБ КПІ" приймає Координаційна рада платформи, яка виконує наглядову функцію. До ради входять проректор з наукової роботи (голова ради), проректори з навчально-виховної і адміністративної роботи, представники Студентської ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, Центру аерокосмічної інженерії, Центру перспективного транспорту і робототехніки, Наукового парку "Київська політехніка", Інноваційного холдингу "Sikorsky Challenge".

Поточне управління на рівні "ТехноХАБ КПІ" здійснює його дирекція, а на низовому рівні – керівники проектів, компаній-учасників, гуртків.

– **Що вже робиться з організації "ТехноХАБ КПІ"?**

Є партнер, який виявив бажання брати участь у роботі та розвитку "ТехноХАБ КПІ", – українська компанія DelFast. Ця компанія виробляє електробайки, які без підзарядки можуть проїхати понад 350 км. За підтримки цієї компанії створено студентський гурток "Електромобило". Наразі готуємо угоду з цією компанією, де буде обговорено всі умови співпраці: приміщення, обладнання та ін.

Є приміщення, де розпочинається косметичний ремонт. Там заплановано модернізувати електропостачання та налаштувати нові охоронні системи, після чого в ньому можна буде встановлювати найсучасніші верстати. Плануємо також організувати таку систему доступу до приміщень "ТехноХАБ КПІ", щоб там, на відміну від навчальних корпусів, можна було працювати в режимі 24/7, тобто, цілодобово і без вихідних.

Тож запрошуємо усіх, хто має цікаві ідеї та бажає їх реалізувати, до "ТехноХАБ КПІ".

Підготував В. Миколаєнко

Структура управління "ТехноХАБ КПІ"

Проекти КПІ – переможці національного конкурсу

Як уже повідомлялося, за підсумками конкурсу Національного фонду досліджень України 10 проектів КПІ ім. Ігоря Сікорського пройшли незалежну експертизу та отримують фінансову підтримку від держави.

Редакція "КП" звернулася до вчених – авторів проектів-переможців – з пропозицією ознайомити читачів зі своїми роботами. Наводимо розповіді науковців ІПСА і ТЕФ.

Планування підземної інфраструктури великих міст

Проект "Інструментарій планування підземної інфраструктури великих міст для забезпечення мінімізації екологічних і техногенних ризиків урбаністичного простору на основі системної методології", науковий керівник – чл.-кор. НАН України, проф., заступник директора з наукової роботи ІПСА Н.Д. Панкратова.

Сталі урбаністичні тенденції роблять пріоритетними для безпеки людини і суспільства завдання мінімізації екологічних і техногенних ризиків в умовах швидко зростаючих мегаполісів. Середній рівень урбанізованості сягає 82% у США та 73% у країнах Європи (в Україні – понад 70%), причому захищеність і здоров'я міського населення значною мірою визначається техногенною та екологічною безпекою урбаністичного простору. Однією з провідних тенденцій зменшення техногенних загроз і наслідків надзвичайних ситуацій є створення розвиненої підземної інфраструктури великих міст. Традиційне освоєння міського підземного простору пов'язане з поширеною тенденцією будівництва окремих підземних споруд як локальних об'єктів. Концепція сталого розвитку змінює масштаб інженерних проектів і передбачає створення системної методології розвитку підземної інфраструктури як одного з ефективних шляхів екологізації міста.

Проект передбачає розроблення на основі системної методології інструментарію планування раціонального підземного урбаністичного простору, який, враховуючи інженерно-геологічні, техногенні та структурно-функціональні фактори міського середовища, мінімізує його екологічні та техногенні ризики. Методика досліджень базується на використанні методології передбачення із застосуванням методів морфологічного аналізу та аналізу ієрархій, фрактального аналізу, когнітивного моделювання, а також методів територіального планування та інженерної геології.

Отримані наукові та практичні результати складуть методологічну основу планування підземного простору як фактора безпечного сталого розвитку великих міст. Уперше буде створено інструментарій, що формалізує і супроводжує планування підземного простору на базі системної методології мультидисциплінарного характеру, цільовою функцією якої є безпека людини та суспільства у великому місті. Це дасть інвесторам і міським адміністраціям ефективний інструмент управління ризиками та інвестиціями, сприятиме розвитку багатофункціональної підземної інфраструктури, безпеці та комфорту мешканців мегаполісів.

Виконавці проекту – група досвідчених і молодих учених ІПСА та кафедри геоінженерії ІЕЕ, які вже декілька років плідно співпрацюють над проблемою планування урбаністичного простору м. Києва: д.т.н., професор Г.І. Гайко, д.т.н., доцент Н.І. Недашківська, к.т.н. І.О. Савченко, к.т.н. О.Г. Малишевський, В.В. Савастьянов та ін. Ця команда на чолі зі своїм керівником – професором Н.Д. Панкратовою, неодноразово виграла різні конкурси, серед них і проект НАТО "Наука заради миру та безпеки". Бажаємо команді науковців подальших успіхів.

За інф. ІПСА

Характеристики радіолокаційних станцій стануть досконалішими

За допомогою сучасних радіолокаційних станцій одержують зображення земної поверхні, які використовують для прогнозування погоди, дослідження природних ресурсів, геологорозвідки, моніторингу катастроф, екологічних забруднень тощо. Також ці станції дозволяють виявити повітряні, морські й наземні рухомі об'єкти, їх координати та параметри руху.

двофазних теплопередавальних пристроїв – теплових труб, що мають еквівалентну теплопровідність на порядок більшу, ніж у міді. Та теплові труби зі спеченими й канавчатими капілярними структурами при виготовленні потребують високотемпературних процесів спікання або екструзії. На практиці це складно і дорого.

Науковці ТЕФ запропонували покращити охолодження приймально-передавальних модулів з новою елементною базою шляхом відведення теплоти від локальних

Активна фазована антенна решітка сучасної радіолокаційної станції (фото з сайту: https://iskra.zp.ua/files/2018/ua_90k6e.pdf)

Для вдосконалення функціональних можливостей таких станцій використовують, зокрема, активні фазовані антенні решітки (див. фото) та переходять на нову твердотільну мікрохвильову елементну базу. До складу решіток входить велика кількість приймально-передавальних модулів. Близько 70% енергії, споживаної модулями, розсіюється у вигляді теплоти і призводить до погіршення робочих характеристик і зниження надійності роботи. Тому підвищення ефективності охолодження приймально-передавальних модулів є вкрай актуальною проблемою в усьому світі.

Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є розробка високоєфективних систем охолодження на основі

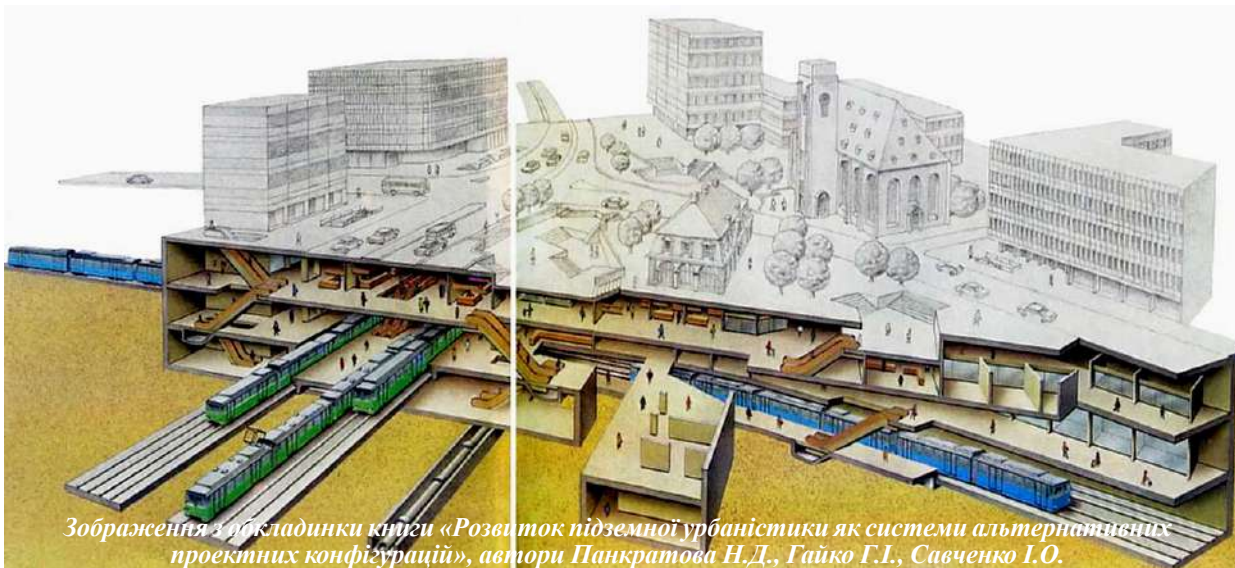
потужних елементів тепловими трубами спрощеної конструкції, при виготовленні яких не потрібний складний, тривалий та дорогий процес спікання капілярної структури при температурі близько 1000 °C чи високотемпературна екструзія.

Автори проекту планують розробити такі конструкції теплових труб, вивчати закономірності теплообміну в них та в системах охолодження на їх основі. У результаті виконання проекту розробники сформулюють теплофізичні та конструктивно-технологічні основи створення ефективних та більш простих і дешевих систем охолодження на основі простих і технологічних у виготовленні теплових труб.

Розроблені конструктивно-технологічні рішення засобів тепловідведення, рекомендації та документація будуть передані для впровадження спеціалізованим підприємствам України.

Керівник проекту – Ю.Є. Ніколаско, провідний науковий співробітник кафедри АЕС і ІТФ, д.т.н., с.н.с. (356 наукових праць, h-індекс у Scopus = 8). До колективу виконавців входять: провідний вчений з більше ніж 40-річним досвідом розробок та досліджень теплових труб і систем охолодження на їх основі д.т.н., професор кафедри АЕС і ІТФ, с.н.с. В.Ю.Кравець та молоді вчені к.т.н. Д.В.Козак, докторант А.С.Соломаха, аспіранти Р.С.Мельник та Д.В.Пекур. Передбачається залучити до виконання проекту студента ТЕФ Л.В.Ліпницького.

За інф. ТЕФ

Зображення з обкладинки книги «Розвиток підземної урбаністики як системи альтернативних проектних конфігурацій», автори Панкратова Н.Д., Гайко Г.І., Савченко І.О.

На засіданні профкому: відверто про важливе

Учасники засідання профкому працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського, яке відбулося 8 вересня, розглянули кілька питань. Першим у порядку денному стояло найнагальніше для початку нового навчального року питання: "Особливості організації освітнього процесу в університеті в умовах карантину". Другим – не менш важливе для колективу питання про фінансування університету на 2020/2021 н.р. Окрім того, було розглянуто особливості організації у період карантину оздоровчих заходів для членів профспілки та підбито деякі підсумки цьогорічного оздоровчого сезону.

Певна річ, найбільш жваво проходило обговорення першого питання, адже через пандемію нинішній початок навчального року докорінно відрізняється від того, до чого ми всі звикли. Про головні його відмінності розповів, відкриваючи засідання, голова профкому Михайло Безуглий. Потім він передав слово першому проректорові університету Юрію Якименку, який поінформував учасників засідання про деталі освітнього процесу в умовах карантину.

Отож перший проректор повідомив, що студенти 2 – 6 курсів продовжують навчатися в дистанційному режимі, а от перший курс навчатиметься в режимі змішаному. Тобто, для першокурсників частина занять проводиться дистанційно, а лабораторні та практичні заняття – в лабораторіях. Головна небезпека чатує на студентів не в лабораторіях, де можна організувати процес навчання та дотримуватися протиепідемічних правил, а в гуртожитках. Тому змішаний режим організовано таким чином, що дистанційне і очне навчання чергуються. Наприклад, група першокурсників приїздить у понеділок. Вони знайомляться з університетом, викладачами, отримують студентські квитки, платіжні картки, ордери на поселення в гуртожитки на постійні місця. Навчання проходить з вівторка по четвер – 8 дисциплін (це 9 пар). Після цього група звільняє ці місця і продовжує навчання дистанційно, а до гуртожитку заїжджає інша група.

Юрій Якименко також відповів на запитання викладачів щодо організації освітнього процесу в умовах карантину. Запитання були різними, часом доволі гострими і не дуже коректними.

Отже на перше – "Чи можна вимагати від викладача роботу, якої немає в педагогічному навантаженні і яка не запланована в індивідуальному плані викладача?" – він відповів, що індивідуальний навчальний план (ІНП) при ненормованому робочому дні є тим документом (до речі, ще й фінансовим), який фіксує роботу викладача. Тож ІНП повинен відображати ті завдання, які викладач виконує. Коли у зв'язку з карантинном наказом по університету було здійснено перехід на дистанційний режим навчання, то відповідно мали бути внесені зміни і до індивідуальних навчальних планів. "Дистанційний режим роботи бюджетних державних організацій – це дуже відповідально, – зауважив Юрій

Якименко. – Тому кожен керівник, підписуючи таблицю, відповідає за роботу кожного працівника. Щодо роботи викладачів, то дистанційний режим – це не дистанційна форма навчання. Мова про повноцінний навчальний освітній процес за розкладом, виконання всіх форм занять, виконання всіх форм контролю (ате-стація, екзамен, залки і захисти тощо). Працюючи в дистанційному режимі, викладач має використовувати усі форми навчання: лекції, семінарські заняття, тести, і при цьому не забувати спілкуватися зі студентами". Перший проректор нагадав і про те, що серед 1200 студентів було проведено опитування щодо якості дистанційного викладання і роботи викладачів і наголосив, що такі опитування проводитимуться і надалі, оскільки вони допомагають поліпшити якість дистанційного викладання, яке не повинно перетворюватися на просте розміщення конспектів лекцій чи освітніх матеріалів у MOODLE. Дистанційний навчальний освітній процес має бути повноцінним, наголосив перший проректор: студент мусить навчитися, а викладач має повністю відпрацювати своє навантаження і бути готовим реагувати на виклики часу. Юрій Якименко також повідомив, що при підготовці до занять у віддаленому режимі викладачі можуть використовувати аудіо та відео до занять. У цьому їм готові допомагати три університетські структури: Медіалабораторія, відділ технічних засобів навчання (хоча він і має дуже обмежені ресурси, але нікому з тих, хто звертається, у допомозі не відмовляє) та КБ інформаційних систем. Понад те, ППО набирає слухачів на безкоштовні курси (підготовка в MOODLE) коштом університету.

Ще одне питання, яке цікавило викладачів, – чи необхідно створювати дистанційні курси для дисциплін зі спеціальності, набір за якою КПІ припинив і зараз лише довшачуться декілька студентів?

"Тут має бути компроміс: з одного боку, ті студенти, що закінчують курс, мають його прослухати, – відповів Юрій Якименко. – Тож він має існувати. З іншого боку, вимагати ставити курс на стабільній основі, на довготривалий час не варто, адже все робиться на користь справи, і тому тут має бути довіра до факультетів і кафедр".

На запитання, навіщо розробляти дистанційні курси для магістрів-науківців, яких на кафедрах здебільшого по одній особі, він відповів, що цього ніхто не вимагає, адже у нас вибіркові курси. Тому за індивідуальними планами можна використовувати готові курси по окремих дисциплінах (особливо англійській) із західних джерел.

Певне роздратування відчувалося в наступному запитанні-пропозиції: "В "Електронний кампус" не заведено дисципліни 2020/2021 н.р., платформа "Сікорський" не працює, регламент дистанційного навчання КПІ виконати неможливо, і невідомо, коли стане можливо. Викладачі користуються іншими програмами та технологіями. Пропоную скасува-

ти вимоги до "ЕК" та платформи "Сікорський", оскільки адміністрація вчасно не підготувала їх". Утім, відповідь Юрія Івановича була цілком виваженою і переконливою: "Дійсно, в "Е-кампус" не заведено дисципліни 2020/2021 н.р. (станом на 8 вересня, коли проводилося засідання – прим. ред.), оскільки накази про робочі навчальні плани деякі підрозділи подали із запізненням та з помилками і це уповільнило роботу... Все буде завантажено, але зміщено в термінах за часом. На платформі "Сікорський" курси вже оновилися, а в "Е-кампусі" (навантаження викладачів і таке інше) до кінця тижня все буде довантажено. З 15 вересня "Е-кампус" працюватиме повноцінно".

Останнє запитання було радше схоже на не надто справедливу гнівну філіппіку: "Цікаво – скільки повноцінних дистанційних курсів з відеоуроками створило керівництво університету, факультетів? Зайдіть на платформу "Сікорський", і побачите – жодного. Не можете показати приклад – не вимагайте від інших".

"Коли ви вважаєте, що керівництву університету немає чого робити, окрім створення дистанційних курсів, [то ви помиляєтеся], – зауважив Юрій Якименко. – Ми можемо створювати курси, і я готовий помінятися місцями з будь-ким. Ми провели конференції світового рівня в дистанційному режимі, в яких взяли участь 28 країн, – 120 учасників, 2 пленарні засідання тощо. Керівництво університету отримує свою зарплату відповідно до своїх посадових обов'язків. До них не входить читання лекцій, хоча, водночас, всі вони вміють і можуть це робити. Це трохи провокаційне питання. Ми б хотіли, щоб приклади створення курсів були у викладачів, які мають на це бажання і час. Це їхня основна робота. Жодна посадова особа (ректор, проректор, декани) не працює за сумісництвом на викладацькій посаді".

З другого питання порядку денного виступив голова профкому Михайло Безуглий. Він поінформував учасників засідання про поетапне підвищення заробітної плати працівникам з 01.09.20, 01.01.21 і 01.06.22 та нормативні документи уряду, які регулюють це підвищення, і повідомив, що поки що до реалізації заходів цього підвищення оздоровчі виплати для навчально-допоміжного персоналу будуть призупинені.

Заступник голови профкому Олександр Шейко доповідав з третього питання – щодо особливостей організації оздоровчих заходів у період карантину. Мова йшла передусім про організацію відвідування басейну ЦФВіС КПІ під час карантину. Для відвідування басейну працівниками-членами профспілки університету голови профбюро підрозділів повинні скласти список членів колективу фізичної культури свого підрозділу відповідно до форми, зразок якої розміщений на сайті профкому. Список подається в басейн один раз на квартал (тобто, у 2020 році – це 4-й квартал) до 30 числа (тобто, до 30.09). Кількість відвідувань на квартал складає 12. При відвідуванні басейну

працівники мають пред'являти посвідчення працівника КПІ ім. Ігоря Сікорського, яке, водночас, є і перепусткою. З цього питання виступив і директор спорткомплексу КПІ ім. Ігоря Сікорського Андрій Гаврушкевич – він розповів про часи відвідування та роботу інших секцій. Окрім того, він також звернувся з проханням, за можливості, відвідувати басейн упродовж робочого дня, коли басейн майже вільний.

Директор департаменту майнових і соціальних питань С.А. Манзюк доповів про підсумки цьогорічного оздоровчого сезону, який проходив у непростих карантинних умовах. Через невизначеність щодо подальшого перебігу пандемії та ймовірності запровадження додаткових карантинних заходів, яка існувала наприкінці весни, навіть підготовка до нього розпочалася із запізненням – лише 25 травня. Відтак усі договори та дозволи оформлювались в екстреному режимі. Проте бази відкрилися, і заїзди почалися за планом з 29.06.2020 року. Щоправда, перша зміна в ОК "Маяк" проходила без забезпечення відпочивальників харчуванням, але надалі бази надавали триразове збалансоване харчування.

С.А.Манзюк також повідомив, що в ОК "Маяк" було частково проведено косметичний ремонт кімнат, замінено частину труб, кранів, розеток тощо, а на березі моря було встановлено нові навіси від сонця. В СОТ "Політехнік" було відремонтовано дах в адміністративному корпусі та в альтанках. Утім, більшості робіт завдав карантинний режим та недостатня підготовленість до оздоровчого сезону.

Та хай би там як, загалом оздоровчий сезон пройшов вдало й наповненість баз перевищила прогнозовані результати на 50%. По "Маяку" вона становила 69%. Кількість путівок зі знижкою отримали 126 співробітників, разом з ними оздоровилися 65 дітей та онуків. Також було реалізовано 437 студентських путівок. СОТ "Сосновий" всього відвідали 138 співробітників і студентів (у тому числі було реалізовано 34 путівки). СОТ "Політехнік" відвідали 430 співробітників і студентів (у тому числі було реалізовано 14 путівок).

На базах відпочинку відповідно до рекомендацій МОЗ регулярно виконувалось оброблення поверхонь, проводився температурний скринінг працівників та відпочивальників, вони забезпечувалися антисептичними засобами, здійснювався контроль дотримання соціальної дистанції. Отож випадків захворювання на COVID-19 зареєстровано не було.

Наостанок Михайло Безуглий повідомив про деякі новації в оформленні грошової допомоги від профкому: тепер працівники-члени профспілки мають змогу отримувати її на картковий рахунок. Форму заяви про надання грошової допомоги розміщено на сайті профкому: <https://profkom.kpi.ua/zayava-na-otrimannya-materialnoyi-dopomogi-profokmu/>.

За інф. профкому
КПІ ім. Ігоря Сікорського

МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР

Музеї ЗВО набули законного статусу

Нещодавно Верховна Рада України прийняла Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти".

Ініціатором цього законопроекту став Український національний комітет Міжнародної ради музеїв. А в його основу покладено напрацювання відомих музейників, серед яких – і директорка Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського Наталія Писаревська.

Наталія Володимирівна розповіла кореспонденту "Київського політехніка" про роботу з обґрунтування необхідності прийняття цього Закону та про те, як його норми вплинуть на подальшу діяльність Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського.

– Коли я і мої колеги з інших музеїв закладів вищої освіти почали працювати над обґрунтуванням необхідності прийняття цього закону, ми окреслили основні наші проблеми: невизначеність статусу музеїв українських вишів, незахищеність прав їх працівників, незахищеність музейних колекцій таких музеїв. Через колізії в нашому законодавстві університетські музеї були практично нелегальними. Ті ректори, для яких музей був і є важливою складовою закладу вищої освіти, залишали його в своїй структурі, не маючи для цього законодавчих підстав. Музеї називали "центрами", "лабораторіями", "секторами", а їх працівників – "лаборантами" чи "техніками". І ще одне – десятки тисяч експонатів, які зберігалися в таких музеях по всій Україні (тільки в нашому музеї близько 20 тисяч експонатів!), не мали офіційно затвердженої відповідальної особи за їх зберігання.

Нашу боротьбу за права музеїв вишів ми проводили в Міністерстві освіти і науки, дійшли до розгляду в Комітеті Верховної Ради України. На засіданні Комітету наші поправки до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти" були прийняті і внесені на засідання Верховної Ради. Після першого, а потім другого читання Закон було прийнято. За це

Державний політехнічний музей при КПІ ім. Ігоря Сікорського

рішення проголосувало 326 народних депутатів. Нині Закон перебуває на підпису у Президента, а Кабінету Міністрів України доручено впродовж трьох місяців розробити заходи щодо його реалізації.

Закон визначає статус музеїв закладів вищої освіти, захищає права їх працівників і створює умови для належного захисту музейних колекцій та розвитку музейної справи, а також уніфікує термінологію в Законах України "Про вищу освіту" та "Про музеї та музейну справу". Так, згідно з Законом, сотні музеїв у закладах вищої освіти тепер отримали шанс стати легальним структурним підрозділом, мати власні приміщення і закріплене фінансування. Закон повернув право на професію сотням музейних фахівців, які само-

віддано збирали, зберігали, вивчали колекції музеїв ЗВО. Тепер нарешті вони можуть бути офіційно призначені на посади директорів і наукових співробітників музеїв, адже ці посади будуть додані до закріпленого у законодавстві переліку посад науково-педагогічних кадрів з відповідним переліком прав. З прийняттям закону навчальні заклади отримали можливість планувати розвиток своїх музеїв, перетворювати їх на візитівки та успішний публічний простір, як це відбувається скрізь у світі.

Шість років тому наш музей при КПІ ім. Ігоря Сікорського в межах заходів з децентралізації отримав подвійне підпорядкування: як структурний відділ Київської міської державної адміністрації і як відокремлений структурний підрозділ університету. Тепер, після прийняття Закону і відповідних документів МОН, ми закріпимо статус музею закладу вищої освіти, забезпечимо захист прав його працівників. Крім того, буде створено умови для належного захисту музейних колекцій і подальшого розвитку музейної справи в університеті.

Не можу не згадати про те, що протягом усіх років існування музею Київської політехніки він постійно відчував всебічну підтримку університету, а особливо ректора Михайла Згуровського і проректора з наукової роботи, а нині голови Вченої ради КПІ Михайла Ільченка.

– Наприкінці нашої розмови розкажіть трохи про роботу музею під час карантину.

– Протягом серпня у нас було близько 900 відвідувачів – це одиночні відвідувачі та делегації – все з дотриманням карантинних вимог. Від різних організацій нам надходить багато пропозицій про співпрацю (спільні програми, заходи тощо). Беремо участь у проєктах Українського культурного фонду.

Спілкувався В. Школьний

Експозиція в ДПМ при КПІ ім. Ігоря Сікорського

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.